Donem la benvinguda a dues investigadores postdoctorals, beneficiàries de la convocatòria CIP20 de l'ICAC

Oriane Bourgeon i **Elena Duce** s'han incorporat aquest 2021 a l'ICAC com a investigadores postdoctorals beneficiàries de l'última **convocatòria postdoctoral de l'ICAC** (CIP20), que preveu la contractació de dos investigadors/es R2 en formació, per un període de dos anys i sota la coordinació d'un/a investigador/a R3 o R4 de l'Institut.

Aquesta és **una convocatòria pròpia que l'ICAC finança des de 2016**, amb la voluntat expressa de donar impulsar a la carrera investigadora de joves doctors i doctores, reforçar els equips de recerca de l'Institut i promoure sinergies interinstitucionals amb altres centres de recerca internacionals.

La convocatòria incideix en una etapa especialment complexa en la carrera investigadora: l'inici de la **formació postdoctoral**. Els programes existents (Juan de la Cierva, MSCA-IF, Beatriu de Pinós) resulten insuficients per a cobrir i fomentar l'etapa postdoctoral. L'ICAC busca, així, evitar l'abandonament de joves investigadors/es i contribuir a la seva formació, a la vegada que dona major estabilitat als equips de recerca propis.

Cal destacar el caràcter absolutament obert i transparent del concurs, que va seguir un procés d'avaluació i selecció en què es mobilitzaren una trentena d'especialistes internacionals externs. L'ICAC integra els **principis OTM-R** en els seus processos de contractació, d'acord amb l'**estratègia europea HRS4R**. Som CERCA!

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Oriane Bourgeon es va incorporar formalment a l'ICAC el 15 de febrer, per a treballar amb l'equip de recerca en Arqueometria i Produccions Artístiques, ArPA i la seva recerca serà coordinada per la Dra. Diana Gorostidi (URV-ICAC). El títol de la proposta de recerca que presentà en la convocatòria fou: **"Entre vinos tarraconenses y aceite bético. Contribución de la prosopografía al conocimiento de las estrategias económicas romanas en Hispania durante el Alto Imperio. El ejemplo de las colonias de *Tarraco*, *Barcino* y *Astigi*"**. A l'ICAC s'ha integrat també al Projecte Sulmare: *Prosopografía de la producción y del consumo de bienes de lujo* (PID2019-106967GB-I00), I+D dirigit per Diana Gorostidi (URV-ICAC).

Bourgeon és una arqueòloga especialitzada en economia de la producció antiga. Doctora per les universitats de Montpellier i Sevilla, la seva tesi doctoral (2018), *La production d'amphores à huile dans la vallée du Genil. Contribution à l'Histoire socio-économique de la Bétique romaine (Ier-Ve s. ap. J.-C.)*, versava sobre l'**economia oleica de la Bètica en època romana** i, més concretament, sobre la producció d'àmfores d'oli i la seva epigrafia.

Aquesta contribució ofereix un estudi dels nombrosos tallers d'àmfores d'oli de la Bètica. La correlació dels resultats de les excavacions i prospeccions realitzades en el marc d'aquest treball amb l'anàlisi de la riquíssima epigrafia de les àmfores Dr. 20 ha permès remuntar la

història i l'organització interna de cada taller alfarer i identificar, gràcies a una **reconstrucció prosopogràfica**, els actors de la producció, les estratègies i els modes de gestió establerts per ells.

En la seva etapa anterior, Bourgeon va formar part, des de 2012, del programa de recerca franc-espanyol OLEASTRO (LabEx Archimède de Montpellier). Ha estat també investigadora predoctoral a Casa de Velázquez (2016-2017).

> En la seva estada a l'ICAC, Bourgeon es proposa traslladar els mètodes desenvolupats en la seva anterior recerca sobre l'oli bètic a un nou territori: **la Tarraconense**; i a un altre producte: **el vi**.

El seu interès ara, més que centrar-se en els continguts que es comercialitzaven emprant àmfores (especialment vi i oli), es dirigeixen principalment a la identitat dels homes i dones que hi ha darrere les economies que van fer fortes les províncies d'Hispania en l'antiguitat.

Després del seu pas per l'ICAC, podrem desvelar, gràcies a l'**estudi combinat de les inscripcions sobre àmfores i esteles**, les estratègies econòmiques dutes a terme per aquestes persones, i la seva **evolució a través del temps i l'espai**; un tema essencial per al coneixement de la història socioeconòmica romana però que ha estat poc explorat fins el moment.

Segells (de la família dels Lunii) sobre àmfores d'oli descoberts durant l'excavació de l'alfar de Las Delicias (Écija). Imatge: I. Gonález Tobar.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Elena Duce s'ha incorporat aquest mes d'abril, per a treballar amb l'equip de recerca de la Mediterrània Oriental Grecoromana. Serà coordinada pel Dr. Jesús Carruesco (URV-ICAC). El títol de la proposta que presentà en la convocatòria fou: **"El papel de las mujeres en la colonización griega: relación intercultural y articulación de la identidad"**.

Duce és una investigadora especialitzada en estudis de gènere en la Grècia Antiga. La seva tesi doctoral, *El matrimonio en la Grecia antigua: períodos Arcaico y clásico*, defensada el novembre de 2019, versava sobre el paper de les dones en el matrimoni des d'una perspectiva jurídica, antropològica i dels estudis de gènere.

La principal novetat metodològica va consistir en l'**aproximació al matrimoni diferenciant espais geogràfics (món colonial, món dori, món àtic)** i en el tractament dels enllaços com a acte jurídic, religiós i d'intercanvi de poders dels barons caps de família. També, va revisar els consells associats a la dot i el paper femení en l'herència familiar.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

En la seva trajectòria investigadora, Duce ha passat per la Universitat Autònoma de Madrid, la Universitat Complutense de Madrid, la Universitat d'Oxford i l'Acadèmia d'Atenes. També té experiència docent com a professora de secundària, de la qual deriva el seu interès pels estudis de llegat de l'Antiguitat i la seva aplicació didàctica.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Estela dels dos matrimonis d'Helena. Peça exposada al Museu Arqueològic d'Esparta. Foto: Elena Duce.

En la seva estada a l'ICAC, Duce analitzarà **el paper de les dones en el procés colonial com a formadores de famílies mixtes, i la seva aportació a la creació de la identitat grega**. El seu objecte d'estudi principal seran les colònies arcaiques des de la seva fundació fins a la reelaboració de les històries de fundació en època clàssica, a fi d'analitzar les aportacions femenines en les *performance* de fundació i el paper que se'ls dona en les genealogies posteriors.

Per això, s'endinsarà en **els mites femenins de les amazones com a exemple d'alteritat**, en els mites de violacions col·lectives i els actes de violència dels colons; així com en els pactes amb la població local per aconseguir un terreny avantatjós i la col·laboració entre ambdues comunitats. Aquest és el factor clau en l'estudi, doncs la recerca de Duce s'endinsarà en els **matrimonis entre grecs i indígenes per a la supervivència de la colònia**.

Els objectius que espera aconseguir són **millorar la visibilitat de les dones en la societat grega arcaica** i el seu paper central en la família en tant que educadores i transmissores de llinatge, així com reflexionar sobre la creació d'un passat gloriós de fundació en què les dones han de tenir un paper de manera massiva per tal de garantir la descendència. Duce es planteja també fer una revisió d'allò conegut com identitat grega, un concepte mòbil, en món arcaic colonial i que està lligat a la legitimitat dels colons i els seus fills en el nou espai colonial.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Cap femení d'època clàssica. Peça exposada al Museu Arqueològic de Tasos. Foto: Elena Duce.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)